

141

Besluit van 5 maart 1985 tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Financiën van 2 oktober 1984, nr. 084-2500, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, directie Wetgeving Verbruiksbelastingen;

Gelet op artikel 59a van de Successiewet 1956 (Stb. 362);

De Raad van State gehoord (advies van 18 december 1984, nr. W06.84.0575/13.4.51);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Financiën van 22 februari 1985, nr. 085-93, Directoraat-Generaal voor Fiscale Zaken, directie Wetgeving Verbruiksbelastingen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956 (Stb. 407)¹ wordt na artikel 10 ingevoegd:

Artikel 10a

1. De betalingsregeling van artikel 59a van de Successiewet 1956 is alleen van toepassing indien de verkrijger van ondernemingsvermogen dit schriftelijk verzoekt voordat de verschuldigde belasting is betaald of invorderbaar is geworden.

2. Bij verkrijging van ondernemingsvermogen in de zin van artikel 59a, tweede lid, letter a, van de Successiewet 1956 door één of meer verkrijgers, willicht de inspecteur het in het eerste lid bedoelde verzoek alleen in ten behoeve van de verkrijger die ten tijde van het opleggen van de aanslag de onderneming voortzet. Indien de onderneming door de verkrijger ten tijde van het opleggen van de aanslag gedeeltelijk is gestaakt, wordt de ten gevolge van de gedeeltelijke staking verkregen opbrengst gerekend tot dat deel van de verkrijging dat niet tot het ondernemingsvermogen behoort.

3. Voor de toepassing van het tweede lid wordt de onderneming geacht te zijn voortgezet door de verkrijger van ondernemingsvermogen, die:

a. zijn aandeel in het ondernemingsvermogen heeft overgedragen aan één of meer van de medeverkrijgers, die de onderneming voortzetten, tegen verkrijging van een vordering, mits de vordering niet geheel of gedeeltelijk is voldaan;

b. het ondernemingsvermogen heeft ingebracht in een besloten of naamloze vennootschap tegen verkrijging van aandelen in deze vennootschap, mits de aandelen niet ter beurse zijn genoteerd en de vennootschap niet is aangemerkt als een beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Stb. 469). In dit geval worden de aandelen aangemerkt als ondernemingsvermogen in de zin van artikel 59a, tweede lid, letter b, van de Successiewet 1956.

4. Bij verkrijging van ondernemingsvermogen in de zin van artikel 59a, tweede lid, letter b, van de Successiewet 1956, willicht de inspecteur het in het eerste lid bedoelde verzoek niet in indien ten tijde van het opleggen van de aanslag:

a. de vennootschap de onderneming geheel of nagenoeg geheel heeft gestaakt,

b. de vennootschap is omgezet in een vennootschap welke voor de heffing van de vennootschapsbelasting is aangemerkt als een beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, of

c. de verkrijger alle aandelen heeft vervreemd. Indien de verkrijger een gedeelte van de aandelen heeft vervreemd wordt de ten gevolge van de vervreemding verkregen opbrengst gerekend tot dat deel van de verkrijging dat niet tot het ondernemingsvermogen behoort.

5. Een verkrijger van ondernemingsvermogen, aan wie de betalingsregeling is toegekend, dient de inspecteur binnen een maand schriftelijk op de hoogte te stellen van de volgende, zich na het opleggen van de aanslag voordoende gebeurtenissen:

a. bij ondernemingsvermogen in de zin van artikel 59a, tweede lid, letter a, van de Successiewet 1956;

1°. indien de onderneming door de verkrijger geheel of gedeeltelijk wordt gestaakt, waarbij het in het derde lid gestelde van overeenkomstige toepassing is,

2°. indien de in het derde lid, letter a, genoemde vordering geheel of gedeeltelijk is voldaan,

b. bij ondernemingsvermogen in de zin van artikel 59a, tweede lid, letter b, van de Successiewet 1956;

1°. indien de vennootschap de onderneming geheel of nagenoeg geheel staakt,

2°. indien de vennootschap wordt omgezet in een beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969,

3°. indien de verkrijger een of meer van de aandelen vervreemdt. De inspecteur herziet in de vorenstaande gevallen de beschikking en stelt het bedrag van de aanslag dat in vijf gelijke jaarlijkse termijnen invorderbaar is, bij beschikking vast op nihil.

6. Indien het in artikel 59a, vierde lid, van de Successiewet 1956 bedoelde bedrag van de aanslag dat in vijf gelijke termijnen mag worden voldaan op nihil is gesteld, is de in artikel 59a, eerste lid, van de Successiewet 1956 bedoelde belastingaanslag invorderbaar een maand na dagtekening van de beschikking.

ARTIKEL II

1. Dit besluit treedt in werking op de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 1984.

2. Het is van toepassing, indien het overlijden, de schenking of de in artikel 45, derde lid, tweede zin, van de Successiewet 1956 bedoelde gebeurtenis plaatsvindt na 31 december 1983, zomede indien op of na dat tijdstip krachtens schenking wordt verkregen ten gevolge van de vervulling van een voorwaarde.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 21 december 1984 (Stb. 661).

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Financiën.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 9 april 1985, nr. 68.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 5 maart 1985

Beatrix

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning

Uitgegeven de *negenentwintigste* maart 1985

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Bij de wet tot wijziging van de Successiewet 1956 van 8 november 1984 (Stb. 544) is in de Successiewet 1956 een renteloze betalingsregeling opgenomen voor het successie- en schenkingsrecht dat is verschuldigd over de verkrijging van in een onderneming belegd vermogen. Deze regeling beoogt tegemoet te komen aan liquiditeitsproblemen die kunnen ontstaan bij de overgang van een onderneming krachtens erfrecht of schenking.

Ingevolge de wettelijke regeling dienen voor de toepassing bij algemene maatregel van bestuur nadere voorwaarden te worden gesteld. De onderhavige wijziging van het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956 strekt hiertoe.

Kort overzicht

De voorwaarden zijn vervat in artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956.

De voorwaarden kunnen worden onderscheiden in formele en materiële. Het eerste lid regelt de formele voorwaarden, het tweede, derde en vierde lid de materiële.

In het vijfde en zesde lid is aangegeven wanneer en op welke wijze een toegekende betalingsregeling wordt ingetrokken.

Het eerste lid

Het eerste lid van artikel 10a beoogt de betalingsregeling alleen van toepassing te laten zijn indien hierom door de verkrijgers schriftelijk wordt verzocht.

Dat het verzoek moet worden ingediend voordat het verschuldigde recht is betaald, vloeit voort uit de doelstelling van de maatregel, tegemoet te komen aan liquiditeitsproblemen die kunnen ontstaan wanneer er schenkingsrecht of successierecht moet worden betaald. Indien er reeds betaald is, waren er blijkbaar geen problemen waarvoor een fiscale tegemoetkoming moet worden gegeven.

Voor het laatste moment waarop het verzoek kan worden gedaan is aansluiting gezocht bij het invorderbaar worden van de aanslag. Dit om de verkrijgers van ondernemingsvermogen die aanvankelijk van mening waren niet voor de betalingsregeling in aanmerking te komen, alsnog in staat te stellen een verzoek te doen, als na het opleggen van de aanslag blijkt dat zij er wel voor in aanmerking komen. Dit kan bij voorbeeld het gevolg zijn van een bij de aanslagregeling aangebrachte correctie.

Het tweede lid

Het tweede lid regelt de toekenning van de betalingsregeling bij verkrijging van vermogen in een persoonlijke onderneming van de erflater of de schenker. De betalingsregeling wordt niet toegekend wanneer de onderneming niet wordt voortgezet of ten tijde van het opleggen van de aanslag geheel is gestaakt. Immers bij verkoop of liquidatie van de verkregen onderneming bestaat er geen reden de betalingsregeling toe te kennen, aangezien de regeling beoogt het voortbestaan van de onderneming te bevorderen.

Voor de toekenning van de betalingsregeling dient de verkregen onderneming dus te worden voortgezet. Het is echter mogelijk dat de verkrijger de onderneming niet in haar geheel wenst voort te zetten. Het kan immers, juist ter wille van de continuïteit van de onderneming, noodzakelijk zijn, een deel te vervreemden of te liquideren. Ook om andere redenen kan het voor de verkrijger gewenst zijn om een deel van de onderneming te vervreemden, bij voorbeeld om de financiële gevolgen van zijn verkrijging te regelen. De betalingsregeling kan dan worden toegekend voor dat deel

van de onderneming dat ten tijde van het opleggen van de aanslag niet is gestaakt, echter met dien verstande dat de tengevolge van de staking verkregen opbrengst wordt gerekend tot dat deel van de verkrijging dat niet tot het ondernemingsvermogen behoort. Wordt dan nog voldaan aan de eis van artikel 59a, eerste lid, tweede volzin, van de wet, dat de waarde van het deel van de verkrijging dat niet tot het ondernemingsvermogen behoort – daaronder dus begrepen de ten gevolge van de staking verkregen opbrengst – met ten minste f5000 wordt overschreden door het bedrag van de verschuldigde belasting, dan wordt de betalingsregeling toegekend.

Het derde lid

Het begrip gehele of gedeeltelijke staking dient te worden opgevat in de betekenis, die dit begrip voor de inkomstenbelasting heeft.

Gelet op het arrest van de Hoge Raad van 28 april 1982, BNB 1982/184, is buiten de winstfeer van staking ook sprake in situaties waarin op de voet van artikel 17 of 18 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 een onderneming wordt overgedragen of omgezet. In verband daarmee geeft het derde lid nadere regelen. Denkbaar is de situatie, dat een erflater is overleden die (vrijwel) uitsluitend ondernemingsvermogen nalaat. De onderneming wordt niet voortgezet door alle erfgenamen, maar slechts door enkele van hen. De niet-voortzettende verkrijgers van ondernemingsvermogen kunnen toch gebruik maken van de betalingsregeling, mits zij hun aandeel maar in de onderneming laten in ruil voor een vordering op de medeërfgenamen die de onderneming wel voortzetten. Deze vordering mag niet geheel of gedeeltelijk zijn afgelost, bij aflossing zou immers de niet-voortzettende verkrijger over liquiditeiten beschikken.

Denkbaar is ook, dat de continuïteit van de onderneming gebaat is met voortzetting in de vorm van een besloten of naamloze vennootschap.

Inbreng van de onderneming in een besloten of naamloze vennootschap betekent staking van de onderneming bij de inbrenger. Gelet op het doel van de betalingsregeling – namelijk de continuïteit van de onderneming beter te waarborgen – is hiervoor een voorziening getroffen.

De faciliteit is van toepassing als de onderneming wordt ingebracht in een vennootschap waarvan de aandelen niet ter beurse zijn genoteerd en de vennootschap niet is aangemerkt als een beleggingsinstelling in de zin van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Deze voorwaarden vloeien voort uit artikel 59a, tweede lid, onderdeel b, van de Successiewet 1956, waar de toepassing van de betalingsregeling op de verkrijging van aandelen eveneens in deze zin wordt beperkt. De in ruil voor de inbreng verkregen aandelen worden behandeld alsof het een van de erflater verkregen aanmerkelijk belang betreft, waarop voorts de in het vierde lid genoemde voorwaarden van toepassing zijn.

Het vierde lid

Het vierde lid regelt de toekenning van de betalingsregeling bij verkrijging van een aanmerkelijk belang van de erflater of de schenker in een vennootschap waarvan de aandelen niet ter beurse zijn genoteerd en welke vennootschap niet is aangemerkt als een beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. De betalingsregeling wordt niet toegekend indien zich voor het opleggen van de aanslag één of meer van de volgende gebeurtenissen heeft voorgedaan.

In de eerste plaats betreft dit het geval dat de vennootschap de onderneming geheel of nagenoeg geheel heeft gestaakt. Het doel van de betalingsregeling is, zoals is opgemerkt, de continuïteit bij het overlijden van de ondernemer beter te waarborgen. Wanneer de vennootschap geen of nagenoeg geen onderneming meer uitoefent is er ook geen reden om de betalingsregeling toe te kennen.

Het begrip staking in deze bepaling is ontleend aan artikel 20, vijfde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. In de tweede plaats wordt de betalingsregeling niet toegekend indien de vennootschap is omgezet in een vennootschap die voor de heffing van de vennootschapsbelasting

wordt aangemerkt als een beleggingsinstelling in de zin van artikel 28 van deze wet. Dit houdt verband met het feit dat bij artikel 59a van de Successiewet 1956 is bepaald dat de betalingsregeling niet van toepassing is op de verkrijging van aandelen in een dergelijke vennootschap.

In de derde plaats wordt de betalingsregeling niet toegekend indien de verkrijger het gehele pakket verkregen aandelen heeft vervreemd. De betalingsregeling wordt immers toegekend in verband met eventuele liquiditeitsproblemen die kunnen rijzen bij de verkrijging van aandelen, zodat wanneer deze aandelen zijn vervreemd er ook geen reden meer bestaat om de betalingsregeling toe te kennen. Wel kan de betalingsregeling worden toegekend bij gedeeltelijke vervreemding van het aandelenpakket. Aldus wordt voorkomen dat een verkrijger die bij voorbeeld gebruik wenst te maken van de gefacilieerde regeling van artikel 57, eerste lid, letter f, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 voor de inkoop van eigen aandelen door de vennootschap, geen gebruik meer van de betalingsregeling zou kunnen maken.

De laatste volzin van het vierde lid ziet op deze gevallen.

Het vijfde en zesde lid

Wanneer zich na het opleggen van de aanslag een van de in het vijfde lid genoemde gebeurtenissen voordoet, moet degene aan wie de betalingsregeling is toegekend hiervan binnen een maand mededeling doen aan de inspecteur.

Deze gebeurtenissen vertonen grote overeenkomst met die situaties, die ingevolge de in de leden twee, drie en vier gestelde voorwaarden toekenning van de betalingsregeling in de weg staan. Is de betalingsregeling toegekend wegens de verkrijging van een persoonlijke onderneming van de erflater dan mag deze onderneming gedurende de periode dat de betalingsregeling van kracht is niet geheel of gedeeltelijk worden gestaakt. Was bij de toekenning van de betalingsregeling de onderneming reeds gedeeltelijk gestaakt, dan geldt dit uiteraard voor het destijds niet gestaakte deel van de onderneming.

Ook nu wordt de overdracht van het ondernemingsvermogen aan een verkrijger niet als staking beschouwd mits de overdracht geschiedt tegen een vordering. Gehele of gedeeltelijke betaling van deze, in het derde lid, onder letter a, bedoelde vordering rechtvaardigt de conclusie dat het liquiditeitsprobleem is opgelost. Voldoening van het schenkings- of successierecht stuit dan niet meer op bezwaren.

Is de betalingsregeling toegekend wegens de verkrijging van aandelen van de erflater in een vennootschap, dan mag gedurende de periode dat de betalingsregeling van kracht is, de vennootschap de onderneming niet geheel of nagenoeg geheel staken, de vennootschap niet worden omgezet in een beleggingsinstelling in de zin van de vennootschapsbelasting en de verkrijger geen van de op het moment van de toekenning van de betalingsregeling in zijn bezit zijnde aandelen vervreemden. Zodra de inspecteur kennis heeft genomen van het feit dat een van de bovengenoemde gebeurtenissen heeft plaatsgevonden, herziet hij de in artikel 59a, vierde lid, van de wet bedoelde beschikking.

Het bedrag van de aanslag dat in vijf gelijke jaarlijkse termijnen mag worden voldaan wordt bij beschikking op nihil gesteld, waardoor de betalingsregeling komt te vervallen. De nog niet betaalde belasting is dan ingevolge het zesde lid een maand na dagtekening van de beschikking tot het volle bedrag invorderbaar.

Ten aanzien van de vraag, welke gevolgen bezwaar en beroep tegen de aanslag op het al dan niet toekennen van de betalingsregeling hebben, moge worden volstaan met de volgende opmerking.

Bepalend voor het toekennen van de betalingsregeling is het voldoen, ten tijde van het opleggen van de aanslag, aan de in de wet en de bij dit besluit gestelde voorwaarden. Wordt ten gevolge van bezwaar of beroep bij voorbeeld het bedrag van de aanslag verminderd, waardoor niet langer aan de eis van artikel 59a, eerste lid, tweede volzin wordt voldaan, dan zal een beschikking, waarbij in een eerder stadium op grond van het toenmalige bedrag van de aanslag de betalingsregeling is toegekend, moeten vervallen.

Immers de vermindering van de aanslag geschiedt met terugwerkende kracht tot op het moment van het opleggen van de aanslag en op dat moment werd, naar eerst later blijkt, niet voldaan aan de voorwaarden voor de toekenning van de betalingsregeling.

Artikel II regelt de inwerkingtreding van deze wijziging van het Uitvoeringsbesluit Successiewet 1956.

Ingevolge deze bepaling treedt het besluit in werking op de tweede dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst en werkt het terug tot en met 1 januari 1984. Ingevolge Artikel III, tweede lid, van de Wet tot wijziging van de Successiewet 1956 van 8 november 1984 (Stb. 544) werkt deze wijziging terug tot en met 1 januari 1984.

De Staatssecretaris van Financiën,
H. E. Koning